

LETSØGRØFTENS INTEGRATIONS- BYHAVER

Asmund Bertelsen, tidligere formand
for Lersøgrøftens Integrationsbyhaver

En gruppe lokale borgere på Ydre Nørrebro stiftede i 2012 Lersøgrøftens Integrationsbyhaver i et tæt samarbejde med Haraldsgade Områdeløft i regi af Københavns Kommune.

Et 3.000 m² stort område langs banelegemet ved Bispebjerg Station giver i dag beboere på Ydre Nørrebro og Bispebjerg mulighed for at dyrke grøntsager og samtidig skabe sammenhold i en bydel med stor forskellighed.

Lersøgrøftens Integrationsbyhaver blev søsat i 2012 forbindelse med Københavns Kommunes løft af Haraldsgadekvarteret. I samarbejde med engagerede ildsjæle på Ydre Nørrebro fandt områdeløftets sekretariat et ledigt jordstykke, indgik en aftale med Københavns Kommune om en midlertidig lejeaftale, skaffede dyrkningsegnet jord, skrev et udkast til vedtægter og inviterede kvarterets beboere til en stiftende generalforsamling. På generalforsamlingen blev der på traditionel foreningsmåde valgt en bestyrelse med formand, kasserer, og hvad der ellers hører sig til. Fra da af var Lersøgrøftens Integrationsbyhaver medlemmernes egen og ikke længere kommunens.

I 2015 lejede Lersøgrøftens Integrationsbyhaver et 3.000 m² stort område langs S-banen mellem Bispebjerg Station og Lersø Parkallé af Københavns Kommune. Her er der siden opstarten blevet indrettet 150 nyttehaver á 12 m², etableret regnvandsopsamling og fælleshaver, opsat fællescontainere til haveredskaber og bygget det flotteste drivhus i København.

Byhaven fik hurtigt voksevæk. Her bliver nye haver anlagt og opmålt.

Dagligdag i haverne

Lersøgrøftens Integrationsbyhaver har i dag 150 medlemmer, der hver lejer et havelod for 500 kr. årligt. Fra start har det været et mål at styrke sammenholdet i bydelen på tværs af kulturelle skel. Halvdelen af haverne er derfor forbeholdt personer født i Danmark, mens den anden halvdel af haver er forbeholdt personer født uden for Danmark. I dag er over 20 nationaliteter repræsenteret blandt foreningens medlemmer. Langt størstedelen er dog stadig danskfødte.

Havelodderne skal dyrkes økologisk, og ellers som den enkelte finder det rigtigt – her er ingen løftede pegefingre. Nogle planter i sirlige rækker – andre i cirkler. Nogle elsker blomster og krydderurter, andre grøntsager og bær. Der bliver hentet inspiration fra hinanden, sludret om sorter, dyrkningsmetoder, vand, vejr og dræbersnegle.

I løbet af havesæsonen bliver der afholdt fælles arbejdsdage, hvor medlemmerne mødes for at vedligeholde fællesarealerne, bygge havemøbler og drikke kaffe. Fremmødet på arbejdsdagene har været noget svingende, fra 10 til 25 deltagende børn og voksne. Alt sker på medlemmernes eget initiativ, og der er rum til det meste. Det er der kommet hjemmebyggede havemøbler, solide kompostbeholdere og et smukt drivhus af klunsede materialer ud af. Der er også afholdt workshop med Mads Boserup fra TagTomat omkring brugen af kapillærkasser, ligesom der har været temaer om økologisk dyrkning fra et par rådgivere. En af dem er Jens Juhl, der har været tilknyttet som frivillig havementor. En stor andel af havens medlemmer er nye udi dyrkning af grøntsager, så en hel del spørgsmål bliver stillet til Jens, når han runder haverne. Jens har ydet stor støtte ved bygningen af kompostbeholdere og givet mange råd om alt fra vandingsteknikker, sygdomsbekæmpelse og bearbejdning af jorden.

Havelodderne skal dyrkes økologisk, og ellers som den enkelte finder det rigtigt – her er ingen løftede pegefingre. Nogle planter i sirlige rækker – andre i cirkler

Vokseværk og vand

Siden starten i 2012 er der sket meget i Lersøgrøftens Integrationsbyhaver. Da medlemmerne tog over fra kommunen omfattede foreningens areal 500m² med i alt 50 haver á 6m². Tre år senere er foreningens areal vokset til 3000m² og 150 haver af 12m². Vokseværket skyldes to ting: For det første var der et ønske blandt medlemmerne om at få større haver. Og for det andet var der en stadig voksende interesse blandt området's beboere for at få et havelod. Det var en lille gruppe af medlemmer, der selv kontaktede en række entreprenører og lykkeligt fik lovning på gratis ren jord fra et projekt i Gladsaxe Kommune. Derudover ansøgte de Bispebjerg Lokaludvalg om økonomisk støtte til transport og aflæsning af jord, samt efterfølgende planering af jorden, sådan at den kunne dyrkes. Bestyrelsen fik ansøgt om udvidelse af haverne og ændret lejekontrakten med Københavns Kommune. Tidligere på året blev haverne beriget med et stort antal mobile bede, som vi overtog gratis fra et boligområde i Ørestaden. Disse omkranser nu fællesarealer og dele af de dyrkede sammenhængende jordarealer.

I takt med væksten i antallet af havelodder voksede også behovet og ønsket om at få vand lagt ind på foreningens område. Det viste sig at være lettere sagt end gjort. Mange møder, mails og telefonsamtaler med kommunen og med nabokoloni-haveforeningen gav intet positivt resultat. Til slut blev løsningen, at et privat firma mod betaling fylder et par store tanke med vand i vækstsæsonen. Det går for nu, men foreningen arbejder videre på at finde en mere permanent løsning.

Fremtiden står i fællesskabets tegn

Det omfangsrige vokseværk har tappet meget energi fra særlig en håndfuld af medlemmer, men nu er tiden kommet til at finde ud af, hvordan også fællesskabet omkring haverne kan vokse sig større. En stadig udfordring er at tiltrække borgere, som ikke er født i Danmark. Haverne for de danskfødte er for længst afsat, så der er stadig plads til et solidt benarbejde for at tiltrække ikke-danskfødte, hvis den oprindelige idé med en bred sammensætning af medlemmer skal gå i opfyldelse.

Drømmen er, at Lersøgrøftens Integrationsbyhaver fortsætter sin rejse som et levende og forunderligt sted, hvor lokale beboere sammen udforsker, udvikler og vedligeholder deres grønne åndehul – til glæde for dem selv og alle, der lægger vejen forbi.

Du kan læse mere om haven på www.lersogroften.dk.

Fælles arbejdsdag i byhaven, hvor der bliver bygget kompostbeholdere under kyndig vejledning af havementor Jens Juhl.

temalet begynner uenl.

